

Opinie i uwagi czytelników o Racjonalście (2004)

Między 15 czerwca a 15 lipca 2004 przeprowadziliśmy obszerną ankietę wśród naszych czytelników ([Zobacz wyniki](#)). Przy okazji wiele osób podzieliło się z nami luźnymi uwagami, które prezentujemy poniżej...

*

Cieszę się, że są tu ludzie, którzy dzięki swojemu wykształceniu i poglądom potrafią obnażyć całą prawdę o tej paranoi, która dawno powinna odejść do lamusa, cieszę się, że są i składam wyrazy szacunku bo to duża odwaga z ich strony. — *srebrnik z Gdańska*

Brakuje mi informacji i komentarza redakcyjnego nt. co dzieje się na bieżąco w kraju. Nie rozumiem niektórych tekstów. Cenię serwis, informacje pozyskane na tej stronie uświadomiły mi pewne sprawy. Racjonalista jest kopalnią informacji i wydaje mi się, że są one rzetelne. Red.Nacz jest OK — *katoliczka*

Brak działu, który mógłby stanowić „Podręcznik początkującego racjonalisty”. Chodzi m.in. o jakiś kanon tekstów i miejsc w sieci zawierających odpowiedzi na „klasyczne” wypowiedzi propagatorów religii — *pracownik działu personalnego z Warszawy*

Racjonalista jest dla mnie „odkryciem roku”! Cieszę się, że tu trafiłem. — *inżynier mechanik z Bydgoszczy*

U piszących brak należytego wykształcenia w działach religioznawczych, a głównie tego tyczy się przecież tematyka serwisu. Razi brak wnikliwszych i prawdziwie naukowych analiz tematyki religijnej, istnieje pewien poziom, ponad który redakcja nigdy nie wychodzi. Poziom ten momentami jest całkiem niezły, ale nie dostatecznie zaawansowany. Dlatego taka ocena. Innych działów nie oceniam, ale właśnie ten. — *katolik*

Za częsta przesadna stronniczość piszących artykuły, którzy wciąż powtarzają wciąż te same treści z argumentacjami, często oparte na założeniach a nie na faktach. Odejmuje też za trudności w odnajdywaniu dawnych wątków na forum i za popisy naczelnego redaktora który czasem traktuje czytelników forum jak stado baranków. Wszystko musi skomentować wyprostowując do odpowiedniej linii, objaśniając (po co?) oczywistości i jak dyskutuje to od razu dyskutantów klasyfikuje według stereotypu, nie widzi ironiczności czy niedopowiedzeń. I za ten zadufany w sobie butny styl niektórych. Czasem słabo się robi gdy widzę głupotę rzekomych mądrych racjonalistów na forum. Przykład? Niepoważne traktowanie Jana Lewandowskiego. Ignorowanie postów czytelników którzy chcą przeczytać odpowiedzi na zarzuty. Czasem mam wrażenie, że tu obowiązuje zbyt sztywna linia światopoglądowa aq niektóre osoby. — *katolik*

Bez sensu są niektóre zaciekle spory na temat znaczenia poszczególnych słów w biblii, skoro sama treść jest bez sensu. Oprócz tego więcej dystansu, próby wprowadzenia racjonalizmu do użytku powszechnego wydają się na razie nieracjonalne, choć trzeba przyznać szlachetne i ambitne. To wielka radość, że Racjonalista żyje i działa — *farmaceuta, fotograf, pisarz, publicysta magazynów popularno-naukowych*

Treści trochę za bardzo przeintelektualizowane, to zawęży forum odbiorców do wspomnianej „wieży z kości słoniowej” a nie o to chyba chodzi by stworzyć towarzystwo wzajemnej adoracji. Jeżeli nie ma to być jedynie sobie a muzom należy wprowadzić do serwisu trochę luzu aby wytworzyć przeciwwagę do czegoś w rodzaju np. dyskusji Mariusza z Lewandowskim, tak by każdy mógł coś tu dla siebie znaleźć. Wyjść bardziej do ludzi z nastawieniem na coś w rodzaju pozytywistycznej pracy u podstaw, a jest dużo do zrobienia. Pozdrawiam i życzę sukcesów — *buddysta z Oświęcimia*

Jesteście nadzieją i świeżym powietrzem w zaduchu katolickiej mentalności Polaków! — *nauczycielka języka polskiego*

Cieszę się, że trafiłam na ten serwis. Jest nieodłącznym elementem mojej codziennej lektury — *manager marketingu, Warszawa, Gdańsk*

Moja córka ma 14 l. i już jest zainteresowana. — *nauczyciel z Zamościa*

Dla wielu osób jest niedostępny. — *krojczy z Konstanczyna Łódzkiego*

Ciekawa inicjatywa, popieram, wyniki powinny być koniecznie opublikowane i to w miarę szerokim zakresie, może będą one troszkę wypaczone ze względu na 'czytelników' ale powinny dać dużo do myślenia niektórym. — *szeft firmy z Krakowa*

Mam czasami wrażenie zbyt dużego zaangażowania się autora, bez próby zdystansowania się do opisywanego problemu i spojrzenia (lub choćby próby spojrzenia) na niego oczami oponenta. — *programista z Zielonej Góry*

Wyjątkowy serwis, profesjonalnie zarządzany i rzetelny. Jest stale obecny w moim internetowym podróżowaniu. Życzę wytrwałości i wielu jubileuszów! Pozdrawiam kolegium redakcyjne i redaktora naczelnego. — *dziennikarka z Krakowa*

Jestem rad, że taki serwis istnieje i polecam go wszystkim bliższym i dalszym znajomym. Uważam, że może być ważnym ogniwem w unormalnieniu naszego kraju — *dziennikarz z Kraśnika*

Czasami (rzadko) natrafić można na artykuł nieobiektywnie napisany; trochę częściej na zbyt skomplikowany, a przez to niezrozumiały. — *uczeń gimnazjum*

Jesteście baaaardzo potrzebni! — *muzyk z Katowic*

Dzięki za wszystko! — *programista ze Szczytna*

Odejmuję za zbyt skromne a nawet marginalne traktowanie ateizmu jako wartościowego i pozwalającego godnie żyć światopoglądu. Nie powinno się rezygnować także z propagowania ateizmu „walczącego”, gdyż wyznawcy światopoglądu np. chrześcijańskiego przyjmują zdecydowanie pozycję walcząco-ekspansywną. Postawy ateistyczne należy KRZEWIĆ a nie tylko zachowywać własną wobec nich wierność. Publikujcie jak najwięcej nowych tekstów, bo większość z tych mnie interesujących mam już w swoich zbiorach. Starajcie się stwarzać warunki łatwego i „oszczędnego” wydrukowywania tekstów, bez konieczności przenoszenia do edytorów. — *nauczyciel akademicki*

Jednak zbyt duża stronniczość, zbyt wielki ateizm, powinien panować agnostycyzm. - *agnostyk*

Kapitałny serwis, życzę wielkiego rozwoju. Miło byłoby gdyby w Nauka było więcej niż w sprawach religijnych (tylko moja sugestia). Zbyt dużo uwagi poświęca się antyklerykalizmowi, a zbyt mało nauce. — *licealista*

Odejmuję za nadmierne zaangażowanie emocjonalne. Mam przygotowany do druku podręcznik neurofizjologii. Część tekstów można wykorzystać w serwisie „Racjonalista” — *lekarz, nauczyciel akademicki z Białej Podlaskiej*

Zbyt mało naprawdę obiektywnych komentarzy, czasem zbyt jadowite krytyki, które nie mają wiele wspólnego z dyskusją, a czasem są wręcz nietolerancyjne, grzeszą brakiem szacunku dla kontralokutora i czytelnika. Krótko: trochę więcej tolerancji! Wyniki poza statystyką powinny być omówione i opatrzone komentarzem socjologów (różnych opcji światopoglądowych!) - *emerytowany lekarz anestezjolog z Wrocławia*

Zbyt długie te wasze listy i teksty nie mam czasu aby aż tak się wgłębiać. Wszystko OK, idziecie w dobrym kierunku — *lekarz stomatolog z Białegostoku*

Artykuły zbyt krótkie i zbyt powierzchowne. Racjonalista powinien wyjść bardziej na zewnątrz, jeżeli możliwe to w formie drukowanej np. miesięcznika - *elektryk z Guelph (Kanada)*

Istnienie „Racjonalisty” wydaje się być światełkiem w tunelu. Odejmuję za brak reklamy, „niewidoczność” na rynku, trzeba Was szukać, a przede wszystkim, wiedzieć, że w ogóle istniejecie. Pozdrawiam serdecznie. — *chemiczka z Zabrze*

Tylko tak dalej! — *handlowiec z Poznania*

Rzetelność, wiarygodność, przystępny styl, nawet dla nowicjusza — *doradca podatkowy z Białej Podlaskiej*

Zbyt wielkie zaangażowanie. Czytając ankietę mam wrażenie, że twórca czuje się przytłoczony religijną większością — *informatyk, katolik z Krakowa*

Odejmuję za wszechobecną ideologię... — *prawnik, katolik z Krakowa*

Moje sugestie: — więcej tekstów dot. historii Kościoła i religii, — więcej tłumaczeń historycznych tekstów (np. M. Eymerika itp.). Serwis jest naprawdę bardzo dobry, godny polecenia i uwagi. Pozdrawiam! — *prawnik z Siemianowic Śląskich*

Odejmuję przede wszystkim za brak obiektywizmu. Wiele artykułów ma charakter domowych wypracowań niepotwierdzonych autorytetem autora. Wielu autorów to domorośli religioznawcy. Może to dobre dla ludzi z klapkami na oczach ale dla osób obiektywnych to za mało. Panowie więcej obiektywizmu! Wszystko jest względne. — *prawnik, katolik z Warszawy*

Doskonały serwis — *prawniczka z Jersey City*

Jest GIT :)) — *manager z Warszawy*

Robicie kawał dobrej roboty — *student filozofii, Kraków*

Serwis jest naprawdę bardzo dobry — są pewne uchybienia ale dzięki tej ankiecie i być

może zaangażowaniu czytelników stanie się jeszcze lepszy i ciekawszy — *biolog, przedstawiciel techniczny i handlowy — branża środki ochrony roślin, Bytom*

Choć to trudne, proponowałbym większą powściągliwość w ferowaniu ocen na temat religijności — *nauczyciel akademicki z Lublina*

Cóż, Wasz serwis jest najlepszym portalem wolnomyślicielskim w polskim internecie. Powiecie, że to nie sztuka, skoro jesteście jedyni ;). Jednak nawet gdyby konkurentów było więcej, to trudno przebić tak rozbudowany serwis jakim jest Racjonalista. Minusów... w zasadzie nie ma... — *student politologii z Wrocławia*

Więcej bojowości, mniej lęku. — *inżynier z Gdyni*

Wiem, że rzeczy robione „na siłę” są mało skuteczne, ale z Racjonalisty uczyniłbym lekturę obowiązkową w szkołach i gimnazjach, albo nawet osobny przedmiot — oczywiście zamiast obecnej „religii”. Pozdrawiam. — *informatyk z Warszawy*

Czasami pojawiają się artykuły zaangażowane politycznie, które moim zdaniem źle korespondują z tematyką serwisu, tzn. z racjonalnością. Trochę mnie to razi. W waszym serwisie brakuje mi w zasadzie tylko i wyłącznie omówionych w sposób popularno naukowy nowych osiągnięć w naukach matematyczno-przyrodniczych, a w szczególności fizyki, bo tak naprawdę tylko ona spycha kreacjonistów na margines — *automatyk z Wojkovic*

Jestem z Wami, tak trzymajcie!!! — *religioznawca, filolog, nauczyciel z Katowic*

Jest zbyt mało rad jak się przeciwstawić klerowi i artykułów skierowanych do młodych ludzi. Jesteście bardzo potrzebni, tylko może piszecie zbyt mało o przestępstwach popełnianych przez kler i ludzi związanych z nimi — *antyklerykał z Elbląga*

Trochę politykuję i na wszystko nie mam czasu. Wasz serwis podoba mi się ze względu na jego naukowe podstawy. Dla mnie nie ma konfliktu między racjonalizmem a religią. Nie lubię zarówno arogancji religijnej jak i naukowej i nawet jak się nie zgadzam z czymś to staram się to zrozumieć czy to w sferze materialnej czy duchowej. Wiele jest rzeczy które nie śniły się filozofom i wiele jest głupich zabobonów, a wiara wcale nie musi stać w sprzeczności z nauką. :-) Pozdrowienia — *elektryk*

Serwis jest w dość dobry.. nie ma rzeczy idealnych.. więc na ideał nie liczyłem :] — *student bankowości*

Więcej antyklerykalizmu, „wytykanie” sprzeczności w postawie kościoła katolickiego względem ich „świętej księgi” czyli Biblii — *monter urządzeń telekomunikacyjnych*

Tonujcie wypowiedzi na temat kościołów. Czytają Was również osoby wierzące niekoniecznie fanatycy. Szanuję Wasze poglądy i z przyjemnością czytam niektóre artykuły. Pozdrawiam redakcję. Życzę sukcesów — *Handlowiec, Nauczyciel, Wykładowca, protestant*

Stronniczość (rozumiem, że serwis ten jest poświęcony racjonalizmowi, ale wiele ujmuje ważnej rzeczy, jaką jest religia). Generalnie uważam, że serwis jest na wysokim poziomie, co oczywiście nie znaczy, że nie mogło by być jeszcze lepiej! — *licealistka z Krakowa*

Jestem zainteresowany udziałem w Stowarzyszeniu założonym przez Agnosa. — *doktorant z Gdańska*

Myślę o stowarzyszeniu, które ma silne wpływy w polityce — *szef firmy w sektorze ochrony środowiska*

Za mało nowych wiadomości. W kółko mielenie tego samego. Warszawa — jak na stolicę powinno w nim być jakieś stowarzyszenie wolnomyślicieli — *student prawa z Warszawy*

Serdeczne podziękowania za ogrom pracy, którą wykonujecie. — *pracownik samorządowy*

Odejmuje za brak konkretnych działań. Przecież nie zgłosiliście Państwo żadnych inicjatyw ustawodawczych, nie zainteresowaliście sobą mediów itp. Nie, to nie populizm ani politykierka, to nakaz moralny a siedzicie i gdybiecie... Wiele osób chętnie by Wam pomogło. — *protestant, radny z Łomży*

Nie ma co odejmować. Jesteście dość wyczuleni na odczucia społeczne. Moim zdaniem nawet jest za mało radykalizmu. Nie chodzi mi o ataki, ale rzeczową ocenę tych wszystkich wierzących, którzy mają wielkie opory, kiedy zachodzi potrzeba połączenia tej wiary ze zwykłym zdrowym rozsądkiem. Jestem regularnym czytelnikiem Faktów i Mitów. Najbardziej cenię publikacje Panów: Agnosiewicza i Motyla. Tam w swoim czasie pod ich artykułami była informacja o Klerokratii. Natychmiast kupiłem płytę i parę publikacji książkowych. A później to sami rozumiecie. Tylko brak czasu nie pozwala mi czytać Racjonalisty „od deski do deski”.. jest tego warta. Zakupiłem CD Racjonalista w 1993 i 1994r. Mam nadzieję, że na emeryturze

wreszcie będę mógł bez przeszkód czytać i analizować. Teraz robię to selektywnie. Boję się tylko, aby Wam nie brakło entuzjazmu. Wyobrażam sobie współpracę w sposób mglisty i niesprecyzowany. Może jakieś koła terenowe, aby przysyłać materiały z danego rejonu. Nie będę pewno liderem, ale poświęcę dość dużo czasu na działalność społeczną, jeżeli ktoś mną pokieruje. Pomysł z „Ankieta” świetny. Na pewno uda się Wam pozyskać ciekawych ludzi do pomocy. Przecież to, co robicie, robicie dla całego społeczeństwa i wszystkim się to w przyszłości opłaci. — *elektroenergetyk z Tych*

Nikt nie jest doskonały, ale nieustannie życzę Ci nieustannego powodzenia! - *Irridius*

Sam fakt istnienia redakcji o takim profilu jest na tyle pozytywny, że przestania wszystkie ewentualne braki i niedociągnięcia. Dobrze, że jesteście! Pozdrawiam! — *emeryt wojskowy z Braniewa*

Czytam Was, póki jeszcze się da i cieszę się, że jesteście. Pozdrawiam Was serdecznie — *technik budowlany na emeryturze, Wrocławianka*

Brak żywszego dialogu z oponentami. 1. śladem kościoła racjonalista myli trochę kościół z religijnością — to pułapka dla wielu, 2. tylko aktywniejszy dialog z innymi środowiskami, np. maryja jakkolwiek trudne to się może wydawać, obroni przed ślepą uliczką na dłuższą metę. 3. początek serwisu jest niezły, choć religijności nie da się podsumować, podobnie jak nie da się podsumować nauki — zwracam uwagę przed niebezpieczeństwem, bo sam tytuł brzmi jak szastanie autorytetem — *informatyk, buddysta*

Sądzę, że na stronie jest zbyt mało artykułów dotyczących „czarnych kart” w historii wszystkich religii i Kościołów. RACJONALISTA to świetna strona, która pozwala szerzej spojrzeć na otaczający świat. Świetny poziom tekstów i ich duża różnorodność. Powodzenia w dalszej, miejmy nadzieję, owocnej działalności. — *ateista z Leszna*

Mała liczba tekstów zaawansowanych naukowo — *doktorant (kulturoznawstwo)*

Odejmuje za prymitywny antyklerykalizm, za wprost głupie lub sprzeczne z prawdą (niektóre) artykuły, które nie są usuwane, pomimo iż taka zasada obowiązuje dla komentarzy i wpisów w księdze gości. Za tendencyjną ankietę (tak jak wszystkie na głównej stronie). Za niektóre, zbyt ścisłe artykuły, zamieszczone najwyraźniej tylko z grzeczności. Powiastki teologiczne, galerie. Wolne ładowanie da się przeżyć. Domagam się aby serwis stał się bardziej obiektywny, korygował nieścisłości i usuwał kompletne bzdury napisane przez osoby nie znające się na temacie, na który piszą. A, i usunięcia wielu żalonych obrazków z tej galerii bo przypomina mi zachowanie Leppera i Giertycha. Pozdrawiam, życzę owocnej pracy i być może współpracy. — *przyszły doktorant (fizyka) z Wrocławia, buddysta*

Zbyt emocjonalne nacechowanie niektórych artykułów. Oby Racjonalista rósł w siłę, a nam żyło się dostatniej ;) — *licealista z Iławy*

Odejmuje za ogólny, często zbyt ostry antyklerykalizm — *licealista, buddysta*

Odejmuje za utracenie „ostrza antyklerykalnego”, które kiedyś było obecne i widoczne w Klerokracji — *student filozofii*

Ogromny przeskok :o) Mam na myśli Klerokrację. Życzę powodzenia i co najmniej równie szybkiego tempa rozwoju. — *racjonalista z Chorzowa*

Czasami artykuły, zwłaszcza odpowiedzi na zarzuty pisane są w sposób „A ja i tak wiem lepiej” — *student inżynierii środowiska, buddysta*

Dzięki Wam czuje się mniej samotny w moim postrzeganiu świata! — *funkcjonariusz Policji z Warszawy*

Odejmuje za długawe i często zbyt nudne teksty (a poruszają one ważne tematy). Za zbyt zawity język (przekonujecie przekonanych) — wiedza powinna trafić pod strzechy. — *neopoganin z Gdyni*

Brak jasnej polityki i kierunków działania. — *st.specjalista z Wrocławia*

Słaba grafika, mało zdjęć, zbyt rozbudowane artykuły, brak „tempa”. „Racjonalista” powinien być bardziej atrakcyjny dla docelowej grupy odbiorców. Nie mamy czasu na czytanie choćby najciekawszych tekstów, jeżeli są długie i nieatrakcyjne graficznie. Dawniej czytałem częściej Wasze artykuły i odwiedzałem witrynę, dzisiaj są potrzebne zmiany. — *fotografik, National College of Education USA*

Chociaż w nic nie wierzę (w tym również w pozytywne dla szerokiego społeczeństwa skutki Waszej działalności), to jednak dobrze, że jesteście. — *specjalista adm. z Krakowa*

Statystyka powinna ujawnić ilość ludzi o RACJONALISTYCZNYM myśleniu w Ciemnogrodzie. Powinno to po części zmienić stan naszego państwa i jego korzeni. — *emeryt z Będzina*

Szata graficzna serwisu jest śmiertelnie przygnębiająca (w dużym stopniu za sprawą kolorystyki ale nie tylko) — *licealista z Radomia*

Szczególnie warty uwagi jest layout — bardzo prosty, przyjemny i nieprzeładowany grafiką. — *działacz społeczny z Zawiercia*

Za mało racjonalnej oceny bieżących spraw. Życzenia wszystkiego dobrego! - *informatyk z Gliwic*

Dobrze by było gdyby co jakiś czas robiona byłaby taka ankieta. Myślę, że powinniście większą uwagę w serwisie poświęcać temu co dzieje się w kraju w polityce gospodarce społeczeństwie — *antyklerykał*

Bardzo mnie cieszy to, iż powstała ta ankieta. Ponieważ uważam, że portal Racjonalista powinien poprawiać swoją rozbudowę a także łączyć (nie tylko przez internet) ludzi racjonalnie myślących. — *ochroniarz*

Braki w działalności publicystycznej. Powinno być więcej tekstów, polemik, artykułów prezentujących wszystkie możliwe za i przeciw w danym temacie - *neopoganin*

Racjonalista jest bardzo potrzebnym serwisem, który otwiera oczy, ale często jest to robione „zbyt mądrze” a czasami i nudno. Ale ogólnie jest dobrze. Jestem jeszcze młody i nie za bardzo doświadczony, w takim serwisie jak racjonalista szukam wiele odpowiedzi na nurtujące mnie pytania. Nie wiem czy jestem racjonalistą — bo wierzę w jakiegoś Boga, ale nie uznaję instytucji kościelnych. — *licealista*

Cytaty (z Biblii), na których są budowane artykuły, bywają wyrwane z kontekstu, co podważa wiarygodność autora i serwisu — *antyklerykał*

Zbyt „ideologiczne”, zbyt „anty”.. za dużo nienawiści, panowie! — *ateistka z Lublina*

Brak laickich przedruków z zachodu — *przedsiębiorca ze Starogardu Gdańskiego*

Cieszę się, że serwis Racjonalista istnieje i się rozwija. Z pewnością potrzebna jest szeroka promocja vortalu i nawiązywanie rozległej współpracy z serwisami o tematyce podobnej :) pozdrawiam!! — *student matematyki i filozofii z Wrocławia*

Ogólnie wasz serwis jest bardzo ciekawy i podoba mi się, ale czasem mnie razi „fanatyzm w drugą stronę” w niektórych tekstach. Wydaje mi się że racjonalizm z natury powinien być raczej chłodny i trzeźwy niż płomienny :).- *tłumaczka z Krakowa*

Trzeźwe spojrzenia na rzeczywistość. Ogólnie serwis Racjonalista.pl jest serwisem bardzo dobrym, do tekstów w nim publikowanych często się odnoszę podczas dyskusji ze znajomymi, rodzicami i księżmi. — *protestant z miasta Pionki* ("z wysokim poziomem bezrobocia, społecznością przeważnie katolicką, a dokładnie pseudokatolicką, z 3 kościołami katolickimi w tym dwa odległe od siebie o ok. 500-700 m)

Nie szukacie porozumienia, teksty często zakrawają na antyklerykalną propagandę uliczną, w sumie to obie strony tego sporu nie chcą znaleźć rozwiązania, a znalezienie go powinno chyba przyświecać ludziom o wyższych ambicjach intelektualnych, w końcu to „zgoda buduje...”. DIALOG !!!! — *katolik z Kamiennej Góry*

Trochę zawężony sposób rozumienia racjonalizmu. Oświeceniowy model jest naprawdę nieaktualny. Nie namawiam do postmodernistycznego zamazywania sprawy, ale warto zwrócić uwagę na „pozaracjonalne” (co nie oznacza „irracjonalnych”, „bezmysłnych”) także potrzeby psychiczne. Nie ma „logos” bez „mythos”. Zwalczając słusznie klerykalizm i ciasnotę umysłową części osób religijnych, pamiętajmy o „religijnych geniuszach”. Zastanówmy się nad tym, co daje także bardzo inteligentnym osobom ich religijny, mitologiczny, baśniowy, surrealistyczny itp. obraz świata. A także, czego się pozbawiają „notoryczni racjonalisci”. Cieszę się, że taki serwis istnieje. Że są ludzie o wolnomyślicielskim światopoglądzie. Popieram, choć sam może nie jestem takim zapaleńcem, jak w młodości. Klechy i ich zauszniczy zaszkodził mojej karierze naukowej. Zawsze też miałem poczucie „opozycyjności” — jako co najmniej sceptyk (nie określiłbym siebie jako ateistę, gdyż nie walczę z religią jako światopoglądem ani z kimkolwiek tylko dlatego, że jest religijny) i jako lewicowiec (co niektórym może się wydać nieprawdziwe, skoro żyłem wiele lat w państwie „komunistycznym”; w moim środowisku zawsze moje poglądy były tak naprawdę reprezentowane marginalnie, a ja nie chciałem być uważany za bezkrytycznego poplecznika rządzącej oligarchii partyjnej, której światopogląd był albo drobnomieszczański, albo żaden, albo tylko fasadą dla konkretnych korzyści). — *nauczyciel akademicki z Krakowa*

Odejmuję za antyklerykalizm. - *student matematyki z Torunia*

To prawdziwe wytchnienie dla mnie — możliwość ucieczki od zacofanych, zabobonnych

ludzi — *agnostyczka z Nowego Sącza*

Bardzo jestem zadowolony z istnienia tegoż serwisu, pomaga mi rozwijać pogląd na świat. Myślę, że w miarę dalszego studiowania tekstów znajdujących się w serwisie pozbędę się całkowicie kłapek z oczu, które to wielu z otaczających mnie ludzi posiada. — *licealista z Jastrzębia Zdroju*

Powinno być więcej polemik dotyczących szerszych aspektów życia społecznego - *handlowiec z Gorzowa Wielkopolskiego*

Chciałabym tylko podziękować za wskazywanie ludziom lepszej drogi a także za ułatwianie samodzielnego myślenia. Pozdrawiam — *mieszkanka Gdańska*

Odejmuję przede wszystkim za małą swobodę w interpretacji czy coś jest słuszne. Zbyt stronnicze i konwencjonalne spojrzenie na sprawy — *katolik z Ustki*

Jestem jeszcze niewyrobionym, „domorosłym” filozofem. Interesuje mnie filozofia Nietzsche'go, ale wydaje mi się, że nie znam jej jeszcze dość dobrze. Wasz serwis sporo mi pomógł w uzupełnianiu mojej wiedzy. Liczę, że rozwinięcie jeszcze dział o nim. Chciałbym się też dowiedzieć, jacy inni filozofowie myśleli podobnie lub wręcz przeciwnie do Nietzsche'go. Macie świetne niektóre teksty humorystyczne („Smerfy niebieskie” — zdaje się, że taki był tytuł). No i z niecierpliwością czekam na kolejny MYSLnick. Mógłby wychodzić częściej. — *mieszkaniec Pakościa*

Ja jestem jeszcze na etapie fascynacji Racjonalistą i mogę tylko powiedzieć, że jest to witryna dla mnie....doskonała — *katoliczka z Chrzanowa*

Czasami są zbyt długie teksty, a co za tym idzie dość zawile. Często też są powtarzane te same tematy i te same poglądy — *satanistka z Gniezna*

Odejmuję za zdarzającą się nieregularność, rozumiem, że może to być niezależne od redakcji, ale przecie jest! Serwis R. jest absolutnie społecznie potrzebny (niezbędny), mimo niezbyt długiego żywota wypełnia luki, istniejące w świadomości społecznej, często znajduje drogę do umysłowości ponadprzeciętnych. Wszyscy uczestnicy z redakcją na czele, powinniśmy zadbać o regularność i pewność działania w dłuższym okresie czasu. Jeśli redakcja miewa problemy, np. finansowe, powinna zwrócić się do czytelników (uczestników), może dało by się wykrzesać coś przydatnego w walce o byt. Życzę przede wszystkim dobrych pomysłów i wytrwałości. — *emeryt z Tarnowa*

Czasem słabe i nieprzemyślane teksty, zbytnia lewicowość, czasem za mało obiektywne sądy, i po pierwsze zbyt mało tekstów źródłowych (nawet w obcych językach), czasem argumenty nie poparte żadnymi dowodami i niezależnymi źródłami — *inżynier projektant z Białegostoku*

Dziękuję redakcji za olbrzymi wkład pracy w prowadzenie serwisu! To chyba najlepszy (chodzi mi o obszerność zagadnień podejmowanych... ciągłą aktualizację... księgarnia... CD... dość dużo współpracowników... odpowiednia, tzn. spokojna szata graficzna) — tematyczny web site w języku polskim jaki ja znam. Dziękuję jeszcze raz! — *racjonalista*

Raczej OK. Szkoda tylko, że grafika jak z „głębokiego PRL'u” — *student socjologii na UMK w Toruniu*

Proszę o więcej tekstów z zakresu antropologii — *opiekunka do dziecka z Chicago*

Odejmuję za subiektywne opinie w niektórych sprawach, niezbyt przejrzyste i proste w obsłudze forum i (już do znudzenia) negatywną postawę wobec religii, wiary, Kościoła itd. Można by zmienić subiektywny styl autorów tekstów. Mam pytanie: Dlaczego racjoniści próbują zrozumieć wiarę? Robiąc to, tworzą absurd. — *katolik z Wejherowa*

Jakby powiedział Boy Żeleński — Wasza praca to świecenie „Reflektorem w mrok”. Dziękuję i gorąco pozdrawiam. — *pośrednik w obrocie nieruchomościami z Wejherowa*, gdzie w czasie Bożego Ciała wywiesza się wizerunek Marii na budynku Urzędu Miasta, podczas gdy 50 metrów dalej jest Kościół

Z obserwacji innych ludzi z mojego otoczenia, wnioskuję, że znajdzie Was i będzie czytać tylko ten, kto sam Was szuka. Na reklamę postaw i światopoglądu, jaki reprezentujecie(-emy) moi znajomi reagują wrogo, albo ze wzruszeniem ramion. — *inżynier z Białegostoku*

Ankieta rozwlekła i w wielu punktach nie pozostawia wyboru, ale mimo to cenię bardzo Waszą stronę — *rencista ze Świecia*

Odejmuję za niejednokrotne przesterowanie tematu, wynikające ze zbytniego zacierzenia autora, który mniema o swej nadrzędnej roli na danej płaszczyźnie! poza tym nie można narzekać! Oby myśl racjonalna miała przed sobą najlepsze lata, aby nasze państwo i społeczeństwo stało się bardziej laickie, a przez to uwolnione spod pręgierza beznadziejnej

ideologii katolickiej! pozdrawiam! — *student filozofii z Jastrzębia Zdroju*

Odejmuje za nadwielość tematów. Nie przeginać bo może pęknąć!, nic co ludzkie nie jest mi obce! - *rencista z Bolesławca*

Serwisów takich jak RACJONALISTA powinno być zdecydowanie więcej. Dzięki Wam Polacy zmieniają się na lepsze. Mam nadzieję, iż dzięki racjonalistom Polak-Katolik przestanie być tutaj dominującą postacią. — *racjonalistka z Zielonej Góry*

Robicie wiele dobrego, na wiele rzeczy otworzyły mi się oczy — *rencista z Krakowa*

To dobrze, że jest Racjonalista. — *operator DTP*

Większość artykułów jest zbyt skomplikowana i zawiła. Ponadto powinna być łatwiejsza obsługa serwisu i ułatwione wyszukiwanie interesujących nas tekstów. Ale i tak dobrze, że jest coś takiego jak Racjonalista, i że nie interesują go opinie przeciwników... ;) Był, jest i będzie. I mam nadzieję, że będzie się wzmacniał w siłę.. - *mieszkanca Gdyni*

Pozdrawiam Wszystkich, życzę wytrwałości — *student politologii z Poznania*

Brakuje działu lub jednego spójnego dzieła, które na podstawie wszystkich faktów i analiz tworzyłoby prawdziwą historię ludzkości wg racjonalisty np. - *racjonalista z Kołobrzegu*

Jestem właściwie agnostykiem i KK od proboszcza mojej parafii po papieża (tak tak po papieża-Polaka) mnie generalnie martwi (hipokryzja, zakłamanie, nietolerancja), ale w Waszych tekstach czasami jest trochę za dużo zacietrzewienia. Na szczęście zawierają (tak przynajmniej mi się wydaje :)) generalnie słuszne sprawy, ale czasem brzmią jakby autor był kompetentny przedstawiać prawdę ostateczną, bezsprzeczną i jedyną, a to już jest styl Radia Maryja, a nie Racjonalisty. Więcej racjonalizmu w tekstach o religii :) a reszta jest bardzo dobra. — *Gosia*

Może by zorganizować jakąś dyskusję racjonalistów z wierzącymi w telewizji czy w radiu? Taki dżentelmeński pojedynek na argumenty ludzi „obcykanych” i kompetentnych? Na przykład: Biblia a historia, Dogmaty a rzeczywistość — *nauczyciel z Nowego Miasta Lubawskiego, buddysta*

Odejmuje za to że czasem głoszone poglądy na pierwszy rzut oka mają sprawiać wrażenie oryginalnych i nowatorskich a tak naprawdę większość z nich to przeżytek i tania sensacja. — *programistka z Katowic, sympatyczka New Age*

Słaba szata graficzna (powinna być nowocześniejsza np. kolory pomarańczowe i jasnozielone). Jesteście na dobrej drodze, zmieńcie szatę graficzną na nowocześniejszą by przyciągnąć więcej młodych osób (przedział 19-26), pozdrawiam :) — *buddysta z Łańcuta*

Niekompetencja niektórych artykułów — *inżynier środowiska, katolik*

Życzę powodzenia. Proponuje polecić studentom seminariów duchownych zaliczać lekturę portalu -Racjonalista- po V roku studiów. — *emerytowany nauczyciel (surdopedagogika) z Przemyśla („rządzonego przez beton klerikalny tj. arcb. Michalika, LPR, Prezydenta czytającego słowo boże na mszach. Miasta bezrobocia, biedy i budowanych kilku naraz kościołów”)*

W imieniu Antyklerykalnej Partii Postępu "RACJA" dziękuje i pozdrawiam — *członek partii Racja, student zarządzania w administracji*

Serwis generalnie jest niesamowity. Zawiera w sobie wiele pożytecznych treści. Jestem jak najbardziej za rozwojem serwisu i propagowaniem go w świecie. Pozdrawiam — *prezes firmy szczecińskiej*

Dziękuję, że wam się chce być. Lubię sobie poczytać. — *satanista z Rzeszowa*

Odejmuje za szatę graficzną i monotematyczność. Permanentny antyklerykalizm jest równie nudny jak barwy tego serwisu. Poza tym brakuje mi tutaj osobnego działu poświęconego zagadnieniom etycznym i estetycznym. Byłoby bardzo ciekawie, gdyby można było skonfrontować swoje przekonania w tych dziedzinach, bez szczególnych odniesień (zazwyczaj negatywnych) do katolicyzmu. Etyka racjonalisty nie powinna być tylko reakcją i odwróceniem wartości chrześcijańskich. Odnoszę wrażenie, że większość autorów (może to kwestia wyboru tekstów) a także uczestników forum, jest owładniętych misją zburzenia chrześcijańskiego światopoglądu. Tyle, że nie starcza im ani czasu ani energii, na wprowadzanie i rozwijanie własnych poglądów. Powtarzam — serwis jest zbyt reakcyjny. To razi, podobnie jak w przypadku Faktów i Mitów. Na forum jest zbyt wielu zięjących nienawiścią pseudointelektualistów (wiem, to nie Wasza wina, a cenzura byłaby wielkim poux pas), jednak ma to wpływ na Wasz wizerunek. Może gdyby teksty były bardziej stonowane i konstruktywne, forumowicze poczuli by się zobowiązani do zmytgowania swoich chamskich zapędów. Ogólnie stwierdzam, że serwis choć wymaga pracy, jest całkiem niezły. Powodzenia. Pozdrawiam —

absolwent filozofii, szef firmy z Jaworzna na Śląsku

Nie jestem często na waszych stronach dlatego nie odpowiedziałem na wszystkie pytania. Serwis jest jednak pomocny i potrzebny. Dobrą rzeczą było by to gdyby listy z wiadomościami z serwisu przychodziły częściej ale z mniejszą zawartością linków ja niestety nie mam czasu by przejrzeć tak dużą zawartość materiału ale innym może się to podoba :-)

— *referent z Radzymina*

W artykułach szczegółowych lub specjalistycznych, brak odnośników do sensownych źródeł (bibliografii) na nieco wyższym, naukowym poziomie... — *grafik komputerowy z Gdańska*

Jest dobrze, ale może być jeszcze lepiej :) — *racjonalista*

Odejmuję za częsty subiektywizm autorów serwisu oraz miejscami zbyt zaangażowanie w racjonalizm i antyklerykalizm, które zaczynają traktować jak własną religię — *ateista z Konstancina*

Przydałaby się jakaś forma poznania odwiedzających racjonalistów... — *studentka UMK w Toruniu*

Strony podobne do waszej — tj. inaczej „myślące” ostatnio giną w sposób niemal masowy:(— *antyklerykał z Kępic*

Prawdę mówiąc serwis jest naprawdę OK Trzymajcie się — *księgowy z Jastrzębia Zdroju*

Jestem jeszcze młody i nie rozumiem niektórych tekstów — często są pisane naukowym językiem. To super, że RACJONALISTA jest. — *student informatyki i ekonometrii z Rzeszowa*

Róbcie dalej swoje. — *student informatyki ze Zduńskiej Woli, protestant*

Zbyt mało polemiki z innymi (imiennie) nt. klerykalizmu w Polsce (szczególnie w oświacie i samorządach) — *pracownik administracji samorządowej ze Sławna*

Odejmuję za zbyt skoncentrowanie się wokół klerykalizmu; mało racjonalnych tekstów z nauk społecznych — psychologia, socjologia, antropologia. Racjonalista powinien być najbardziej obiektywnym jak tylko może serwisem i omawiać sprawy z wielu punktów widzenia, a nie jedynej, słusznej drogi — *student psychologii i geografii z Krosna*

Cieszy mnie, że istnieje taka strona internetowa. — *rencista z Łodzi*

Dla mnie taki serwis to źródło wiedzy i rozwoju, opublikowanie mojego tekstu tutaj, było dla mnie powodem do dumy, i zmotywowało mnie do rozwijania wiedzy. ----- Życzę Wam powodzenia!!!----- — *taoista z Warszawy*

Ludzi nie warto nawracać na cokolwiek. Jeśli nie są na tyle inteligentni, by samemu podejmować za siebie decyzje i wyciągać wnioski, nie warto się nimi zajmować. — *student krakowskiej ASP*

Sugestia: Założenie trochę drobniejszego sita na artykuły, czy raczej na bajeczki i wierszyki, które akurat są mało śmieszne i brakuje im polotu, bo wyśmiewanie się z kogoś czy z czegoś to wcale nie jest taka łatwa praca i trzeba mieć do tego talent. Natomiast jako naukowiec cenię sobie rzetelną wiedzę zarówno w sprawach religii, wiary, biblii itp., jak i w sprawach dotyczących się nauki. Poza tym wielkie dzięki — *naukowiec, protestant z Detroit, Michigan, USA*

Odejmuję za zbyt wolną reakcję na wydarzenia w kraju, komentarze są zbyt opóźnione w stosunku do zdarzeń — *agnostyk z Warszawy*

Zadaje sobie pytanie: dlaczego nawet w Belgii historia religii jest fałszowana? Jaka jest rzeczywista władza Watykanu?... — *antyklerykał z Nivelles (Belgia)*

Uważam po prostu, że racjonalista jest naprawdę porządnym serwisem, rzeczowym i fachowym, ale niektóre teksty są bardzo sterylne, niestrawne... rozumiem, że niektóre sprawy cięższego kalibru muszą być pisane ciężką czcionką, ale jednocześnie przy czytaniu niektórych tekstów (które mnie zaciekawia z tematu) w połowie takich tekstów po prostu odpuszczam i przechodzę do następnego... a niektóre po prostu rozumiem :) ale reasumując - ogólnie bardzo miło, że Wam się chce... to jest naprawdę świetne, że Wam chce się te szare ruszyć i tworzyć taki rzeczowy serwis. jak dla mnie bomba :) — *student z Tych*

Nic dodać, nic ująć. Więcej osób by się zainteresowało „Racjonalistą”, lecz obawiam się, że nie wie o jego istnieniu — *emeryt z Krakowa*

Odejmuję za nadmierny, emocjonalny czasami antyklerykalizm, za mało artykułów popularnych, zbyt uboga szata graficzna — *inżynier, buddysta z Wrocławia*

Racjonalista to świetny portal internetowy, propagujący prawdę o okrutnym Kościele Katolickim — *uczeń liceum z Głogowa*

Prosiłbym o więcej tekstów zredagowanych tak jak Ewangelia Marcjona — *nauczyciel*

Odejmuję za stronniczość i jawny przerysowany antyklerykalizm. Niech zwyciężą zawsze Miłość, Prawda, Wolność, Uczciwość i Równość - *ekonomista z Wrocławia*

Za mało artykułów naukowych, empiria i fakty bronią się same bez pomocy ideologii. Fajnie że jesteście — *doradca zawodowy, psycholog z Namysłowa*

Odejmuję za pojawiającą się tu i ówdzie zbyt żarliwą antyreligijność. Próby znalezienia dobrych stron tylko dodałyby racjonalistom wiarygodności :-)) — *licealistka z Krakowa*

Odejmuję za to że w ogóle nie uwzględniacie wspaniałej historii tradycji religii a także papieża — *katolik*

Odejmuję za stronniczość - *ateistka z Kalisza*

Proponowałbym rozwinąć dział „filozofia” trochę na wzór działu „religie i sekty” aby go usystematyzować — *licealista z Kępna*

Mało komentarzy bieżących wydarzeń — *pracownik działu marketingu w branży telekomunikacyjnej z Poznania*

Czasem teksty są nudnawe, zawile, skomplikowane, trudno się czyta (a szkoda...) — *racjonalistka z Rzeszowa*

Za mało filozofii — *zaopatrzeniowiec z Warszawy*

Podsumowując Racjonalista jest portalem bardzo mi bliskim jeżeli chodzi o poruszane w nim tematy .Tak trzymać twardo stać na ziemi :) — *student UMCS*

Dziękuję za zwalczanie homofobii, propagowanie tolerancji, pokazywanie zaściankowości polskiego społeczeństwa — *referent administracyjny i woźna z Krosna*

Argumenty bywają słabo udokumentowane, a to może zrażać ludzi nauki na których przychylności powinno Wam/Nam zależeć! Mój racjonalizm to nie wybór, a cecha i chyba był w mojej głowie od kiedy zacząłem samodzielnie myśleć (w wieku 13 może 14 lat). Wtedy przepoczwarzyłem się z katolika w niereligijnego chrześcijanina. Natomiast ze swojego ateizmu zdałem sobie sprawę dopiero niedawno choć wiara w dziwne i rozumne Moce wyparowała lata temu. Waszą stroną znam od bodaj trzech tygodni i na razie chyba nie będę w stanie Wam pomóc, ale w przyszłości diabli wiedzą! Salut! — *logistyk z Olsztyna*

Odejmuję za nadgorliwość w opiniach na niektóre tematy zwłaszcza teologiczne — *racjonalista z Sanoka*

Zachowałbym trochę dalej idący obiektywizm, niektóre teksty są odrobinę tendencyjne. Poza tym jest to jeden z lepszych serwisów w Polsce — *student politologii z Siemianowic Śląskich*

Czasami są zbyt subiektywnie napisane artykuły. Uważam , że serwis jest bardzo dobry ze względu na ogrom i różnorodność zawartych tu tekstów. — *licealistka z Poznania*

Odejmuję za brak uwiarygodnienia niektórych artykułów, np. czy artykuł o o siostrze teresie jest pisany tendencyjnie czy też ma pełną wiarygodność? Chciałbym mieć pewność, że to co czytam jest bezwarunkowo prawdziwe i że mogę na ten temat dyskutować bez wstydu. A w ogóle to jestem bardzo zadowolony, że mogę Was czytać i pogłębiać swą wiedzę o prawdziwej historii kościoła. Myślę, że powinien powstać cały cykl artykułów omawiających prawdę o powstaniu kościoła, o jego przywódcach, obalający mity o stajence itp., itd.. Czytam książki z wydawnictwa "CREDO" z biblioteki klubu VOLTAIRA, jednak twierdzą (może nie mam racji), że artykuły krótkie są łatwiej przyswajalne. Pozdrawiam — *emerytowany chemik z Białegostoku*

Niektóre z artykułów, choć coraz rzadziej, zbyt mało dopracowane. A zresztą zawsze może być lepiej :) Pozdrawiam — *racjonalista z Włocławka*

Odejmuję za wywyższanie się niektórych autorów tekstów. Uważają czasami że są ponad szarymi masami. Jest to prawda ale takie gardzenie tymi masami jest trochę nie na miejscu. — *student Politechniki Wrocławskiej*

*

Ciekawe oceny:

Ocena: 5. Za co odejmujesz?

Za nic, tylko z zasady nie dam wam 5+ :-)) — *student filozofii z Krakowa*

Nic nie odejmuje, myślę że 4 to dobra ocena. Ponieważ jednak nigdy nie jest tak dobrze, żeby nie mogło być lepiej, nie ma 5 ;-))) — *studentka filozofii z Poznania*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Na wszelki wypadek :P — *katoliczka z Gdyni, studia doktoranckie na ChAT, doradca*

Ocena: 5. Za co odejmujesz?

Racjonalista.pl

Strona 9 z 11

Za to, że możecie więcej. — *emeryt*

Ocena: 5. Za co odejmujesz?

Jeszcze zbyt mało [w każdym razie relatywnie do objętości całego serwisu] przeczytałem, więc jestem „ostrożny” w ocenie. ;))) — *student SGH*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Żebyście nie pomyśleli że jesteście doskonali — *historyk z Włocławka*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Nikt nie jest doskonały — *antyklerykał*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Zawsze może być lepiej. - *kierownik biura z Rzeszowa*

Ocena: 5. Za co odejmujesz?

Gdyż przy 5+ mogli byście nie myśleć jak bardziej rozwijać stronę — czasem trzeba wprowadzić coś rewolucyjnego — ale ogólnie jest ok. — *administrator sieci komputerowej z Wrocławia*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Zawsze można coś ulepszyć — *agnostyczka z Nowego Sącza*

Ocena: 5. Za co odejmujesz?

Nie odejmuję, jak poczytam dłużej może dodam. — *emeryt z Bartoszyca*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Szybkość funkcjonowania newslettera, pogłębiającą się jednolitość artykułów. Ludzie! Więcej wiedzy, mniej paplaniny. Racjonalizm opiera się nie na przekonaniu intuicyjnym i „wyagitowanym” tylko właśnie na umyśle. Umysł potrzebuje informacji. — *neopoganka z Bielska Białej*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Za delikatny bałagan — *asystentka, buddystka z Warszawy*

Ocena: 4+. Za co odejmujesz?

Czasem wiadomości przekazywane są w tak emocjonalnej i (wydawałoby się, że) stroniczej formie, że podważa to ich wiarygodność — to jedyna wada, jaką zauważam w serwisie — *agnostyk z Puław*

*

Serwis Racjonalisty jest bezdyskusyjnie potrzebny w nowej, Trzeciej Rzeczypospolitej. Jest to, jak już mówiłem gdzie indziej, ewenement na skale nie tylko polska ale i europejską. Szkoda tylko, że jest ciągle konsekwentnie ignorowany przez skatoliczone i zamerykanizowane media polskie. Ale tylko do czasu. „We shall overcome.” — *Kaz Działka*

Zobacz także te strony:

[Opinie i uwagi czytelników o Racjonałście \(2006\)](#)

(Publikacja: 17-07-2004 Ostatnia zmiana: 30-11-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3518) (http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3518)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne

programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl